

Na podlagi drugega odstavka 4. člena Zakona o psihoterapevski dejavnosti (Uradni list RS, št. 100/25) ministrica za zdravje izdaja

PRAVILNIK
o merilih in kriterijih za priznavanje, evalvacijo in spremljanje kakovosti psihoterapevtskih pristopov

1. člen
(splošna določba)

(1) Ta pravilnik določa podrobnejša merila in kriterije za priznavanje, evalvacijo in spremljanje kakovosti psihoterapevtskih pristopov.

(2) Psihoterapevtski pristopi temeljijo na znanstveno-raziskovalnih ugotovitvah in z dokazi podprtih načelih oziroma na praksi podprtih dokazih.

(3) Kriteriji in merila iz tega pravilnika temeljijo na sodobnih mednarodnih praksah, metodologijah in strokovnih standardih, kot jih med drugim določajo American Psychological Association, American Psychiatric Association, National Institute of Clinical Excellence, British Psychological Society in Svetovna zdravstvena organizacija.

2. člen
(osnovna merila)

Osnovna merila iz tretjega odstavka prejšnjega člena, ki jih mora izpolnjevati psihoterapevtski pristop, so:

1. teoretska podlaga psihoterapevtskega pristopa, ki mora zajemati široko in mednarodno publicirano literaturo;
2. psihoterapevtski pristop ima mednarodno strokovno združenje oziroma organizacijo, ki na mednarodni ravni skrbi za strokovnost in strokovni razvoj psihoterapevtskega pristopa;
3. psihoterapevtski pristop ima splošno sprejet način psihoterapevtske diagnostike oziroma formulacije uporabnikovih težav ter opredelitve ciljev psihoterapevtske obravnave;
4. psihoterapevtski pristop ima način upoštevanja uporabnikovih preferenc v psihoterapevtski obravnavi in uporabnikovo kulturološko ozadje ter način vključevanja uporabnika v dialog glede psihoterapevtske obravnave.

3. člen
(dodatna merila)

(1) Poleg osnovnih meril iz prejšnjega člena mora psihoterapevtski pristop izpolnjevati tudi vsaj eno izmed naslednjih dodatnih meril:

1. randomizirane klinične raziskave, sistematični pregled in meta analize;
2. kvazi-eksperimentalne in observacijske študije;
3. druge kvantitativne in kvalitativne študije izidov in psihoterapevtskega procesa;
4. študije primerov, ki zajemajo študije multiplih primerov, hibridnih primerov in posameznih primerov;
5. druge študije, kot so empirične študije, študije konceptualne, etiološke ali teoretske veljavnosti oziroma druge študije veljavnosti konstrukta, študije psihoterapevtskih mehanizmov, metod, tehnik in protokolov, študije psihoterapevtskih kompetenc ter študije s področja psihoterapevtskega odnosa.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko pri presoji upoštevajo tudi naslednja dodatna merila:

1. smernice strokovne prakse ter druge relevantne strokovne smernice, ki jih izdajajo mednarodne ali priznane tuje organizacije, kar zajema smernice, ki štejejo za kredibilne in relevantne v mednarodnem merilu, oziroma poleg strokovnih smernic tudi klinične smernice za posamezne duševne težave, skupine težav ali vrste in skupine uporabnikov;
2. tuje in mednarodne zdravstvene, socialne in druge politike;

3. klinična odličnost, med katero štejejo mnenja strokovnih združenj in psihoterapevtov, specializiranih za določeno področje psihoterapije oziroma določeno področje duševnega zdravja;
4. karakteristike uporabnikov, preference uporabnikov in kulturološko ozadje uporabnikov, kar zajema tudi podatke o preferencah uporabnikov (ankete, meritve izidov) ter deljeno oziroma skupno odločanje;
5. mednarodno uveljavljene dobre prakse.

4. člen (kriteriji)

- (1) Kriteriji za osnovno merilo iz 2. člena tega pravilnika so:
 - pri točki 1: Publikacije v mednarodno publicirani strokovni in znanstveni literaturi;
 - pri točki 2: Obstoj organizacije oziroma združenja, ki skrbi za strokovni razvoj pristopa;
 - pri točki 3: Teoretska literatura, ki je objavljena, vsebuje tudi splošno sprejet način psihoterapevske diagnostike;
 - pri točki 4: Teoretska literatura, ki je objavljena v mednarodnih publikacijah, vsebuje tudi način upoštevanja uporabnikovih preferenc v psihoterapevski obravnavi in uporabnikovo kulturološko ozadje ter način vključevanja uporabnika v dialog glede psihoterapevske obravnave.
- (2) Kriterij za dodatno merilo iz prvega odstavka 3. člena tega pravilnika je:
 - pri točkah 1 do 5: Publikacije v mednarodno publicirani in recenzirani strokovni oziroma znanstveni literaturi.
- (3) Kriteriji za dodatno merilo iz drugega odstavka 3. člena tega pravilnika so:
 - pri točkah 1, 2, 4 in 5: Publikacije v mednarodno publicirani in recenzirani strokovni oziroma znanstveni literaturi ali objave v literaturi renomiranih mednarodnih strokovnih združenj, kot so American Psychiatric Association, American Psychological Association, National Institute of Clinical Excellence, British Psychological Society, Svetovna zdravstvena organizacija ali državni organi držav članic Evropske Unije, držav članic Evropskega gospodarskega prostora, Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, Združenih držav Amerike in Kanade.
 - pri točki 3: Poleg publikacij iz prejšnje alineje tudi mnenja psihoterapevtov, specializiranih za določeno področje psihoterapije oziroma določeno področje duševnega zdravja.

5. člen (presoja)

- (1) Strokovna komisija Zbornice psihoterapevtov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: komisija) glede ustreznosti posameznega kriterija iz prejšnjega člena presoja:
 - metodološko, epistemološko in konceptualno primernost posameznih študij oziroma publikacij;
 - pomen in ugodnost rezultatov, ki jih študije izkazujejo;
 - epistemološko podstat teoretske podlage pristopa;
 - pomen, strokovnost in kredibilnost publikacij.
- (2) V primeru, da komisija presodi, da merilo iz 2. člena in prvega odstavka 3. člena tega pravilnika ni doseženo, mora svojo odločitev strokovno utemeljiti.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen (presoja v prehodnem obdobju)

Do ustanovitve Zbornice psihoterapevtov Slovenije presojo iz 5. člena tega pravilnika opravi minister, pristojen za zdravje.

7. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-114/2025
Ljubljana, dne 16. decembra 2025
EVA 2025-2711-0116

Dr. Valentina Prevolnik Rupel
ministrica za zdravje